

عنوان مقاله:

جستاری بر شیوه های دادخواهی در تاریخ حقوق ایران

محل انتشار:

فصلنامه سخن تاریخ، دوره 16، شماره 38 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

ارسلان اشرافی - پژوهشگر تاریخ حقوق، دکترای حقوق بین الملل و دکترای حقوق کیفری و جرم شناسی

رضا معینی رودبالی - گروه آموزش الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فرهنگیان شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

از جمله مواردی که از ابتدای تاریخ بشری مطرح بوده و در سیر تاریخ حقوق نظام های مختلف حقوقی ادامه یافته، موضوع احقاق حق می باشد. در ایران نیز از دوران باستان تاکنون، شیوه های احقاق حق، متعدد و متنوع بوده است. موضوعی که در منابع مختلف و در ازمنه گوناگون به آن اشاراتی رفته است. لذا در این مقاله با روش توصیفی- تحلیلی، شیوه های دادخواهی در ایران از آغاز تاکنون مورد بررسی قرار گرفته است. این پژوهش به دنبال پاسخی برای این پرسش ها می باشد که شیوه های دادخواهی در ایران باستان و اسلامی چگونه بوده است؟ آیا این شیوه ها با انتقال قدرت در دوران بعد از اسلام هم استمرار یافت؟ یا اینکه با جایگزینی نظام حقوقی اسلامی به جای نظام حقوقی زرتشتی، شیوه های جدیدی ابداع شد؟ یافته ها حکایت از آن دارد که تلفیقی از شیوه های دادخواهی چون: بار عام، کاغذین جامه، زنجیر عدالت، بر اسب نشستن پادشاه، جامه ستبر پوشیدن که در دوران باستان وجود داشته، در دوران اسلامی هم استمرار یافته است. البته پس از پذیرش اسلام نیز شیوه های دیگری از دادخواهی همچون: اذان گفتن، نصب صندوق عدالت، مخابره تلگراف و ... برای احقاق حق مورد توجه قرار گرفت. بنابراین برخی از شیوه های احقاق حق در تاریخ حقوق ایران پس از اسلام امضایی و برخی تاسیسی است.

کلمات کلیدی:

دادخواهی، تاریخ حقوق، ایران، دوران باستان، دوران اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1545359>

